

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 64 Lei
Pe jumătate 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jüd. Alba-de-jos
Director: Alexandru Lupeanu-Melin

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei; a doua și a treia oră 2 Lei.

Ilie Hothaza.

Fratele Ilie din Roșia de Secaş este un tânăr fărăn iubitor de cetiri frumoase. E vechiu abonat al gazetei noastre. Venind la redacție în zilele trecute și-a regulat plata abonamentului și ne-a spus, fără fudulie și fără să caute a ne lăuda pe noi, cât de cu drag își așteaptă dânsul foaia în fiecare Duminecă! Și ne-a mai spus, că n-o așteaptă numai dânsul, ci toți vecinii și prietenii săi.

— Să vezi, Domnule, cum mă întreabă cunetrul și vecinii duminică: Ilie ai la tine foaia? Iar scoate-o și cetește-ne să vedem cum stă lumea și țara... Eu o scot de după curea, ne tragem la ure-o poartă și le-o ceteșc din doască'n doască. Vecinii ascultă cu drag și rând pe rând se adună tot mai mulți în jurul nostru. până se face adunare mărișoară. Le place tare gazeta asta, că-i scrisă la înțelesul nostru și o pot cuprinde chiar și oamenii cei mai bătrâni. Astăzi au legi multe vorbe nouă, pe cari nu le înțeleg decât cei ce se învârt pe la orașe. Bătrânii, ba, iar noadă ne place și avem folos numai de foaia, care ne cunoaște graul bătrânesc. Limbă pășărească noi nu știm, decât românește... Și bine faceți, când scrieți în limba înțeleasă de noi.

Mai povestim apoi cu fratele Ilie despre multe, despre prețul bucatelor, despre starea cucuruzului (porumb) despre umblarea veacului despre năcazuri. Ți-e drag să-l ascuți cum vorbește de așezat și de cuminte. Apoi iarăș ne întorcem la gazeta.

— Tare ne luminăm noi țărani din gazetele scrise la înțelesul nostru. Iar de politică multă, suntem sătui. Mai demult ceteam altă foaie dar m'am lăsat de ea, că prea e plină de politică. Să ne scrieți mai cu seamă alte lucruri, din cari să învățăm câte ceva, să avem folos.

— Ii spun și eu despre greutățile gazetelor, cu tiparul și cu hârtia, care s'a scumpit foarte tare. Și nică așa nu se capătă.

— Mare pagubă! — ne căim amândoi. Ilie înțelege greutățile noastre ale gazetarilor și se simte stîngherit că a venit așa de târziu cu abonamentul.

— Lasă, frate Ilie, că de-ar veni toți așa și de-ar veni cât mai mulți, n'am tînji precum tînjim.

Se vedea cât de rău îl doare și pe Ilie năcazul nostru.

... Iată un sătean brav! Iși adună vecinii și cunetrul și-i face și pe dânsul partași învățăturilor cetite. Iar când apucă și alții dragoste de înțelepciunea slovelor, îi îndeamnă să-și aboneze și ei gazeta.

Înțelege greul foilor și, cât poate mai curând, aleargă cu dragă inimă să-și reguleze abonamentul.

— Să trăiești frate Ilie, că pentru cei ca Ilie e dulce și mângâitoare truda noastră!

DE PRIN SATE.

Din Tătărlăua.

— Căutând vechituri pentru „Muzeul Târnavelor”. —

Tătărlăua e o comună puternică în județul Târnavă-mică, lângă Cetatea de baltă, unde au stăpânit, înainte cu patru sute de ani și mai bine, pârcașii moldoveni ai lui Ștefan cel Mare iar mai târziu ai lui Petru Rareș Voievod. Numele Tătărlăua vine de la ungurescul Tatârlaka, așezământul sau tabăra Tatarilor. Intr'a-devăr: valea strămtorată de dealuri păduroase va fi fost atunci, demult, un adăpost plăcut pentru Tătarii cari au sîujit, gloate, ca ostași în paza cetății moldovenești. Acei paznici vechi, aduși de voievozii din depărtate ținuturi răsăritene, deprinzându-se cu traiul liniștit al locului, nu s'au mai dorit spre țara lor vijelioasă și nesigură, ci se vor fi așezat în preajma cetății pe care au slujit-o ca ostași cu plată. Așa pare să se fi întemeiat pe vetrele bătrâne ale satului Tătărlăua de astăzi, așezarea tătărească de mult. Da poate să fi fost și altfel. Tătarii, cari de atâtea ori au cutreerat cu oștile lor hrăpărețe Ardealul, vor fi lăsat cândva în infundătura de lângă Târnavă mică vre-o ceată obosită, care s'a lipit de adăpostul bun găsit în calea de retragere și a „tăbărit”, a pus tabără statornică în Tătărlăua de astăzi. Oamenii mai știu să arete locul unde a fost „lagărul” Tatarilor.

Că a fost așa, sau altfel, istoria încă nu și-a spus cuvântul. Fapt e că mai ales în Cetatea de baltă, se găsesc multe familii cu porecla Tătar. Atâta știu, căci am văzut cu ochii uumele scrise pe fruntea atâtor case. Si mai știu că în Tătărlăua din zilele noastre nu mai e nici pomină de lacomie de adineaură ai porțiunilor Aziei: ci locuitorii comunei sunt Români bravi, oameni harnici și plini de dreaptă mândrie, alături de Sași mai puțini. Nici n'am fost noi în Tătărlăua ca să găsim Tătari, fe-rească sfântul! Ci am căutat lucruri de demult, vase, unelte și țesături vechi, din cari să ne putem alcătui o icoană cât de palidă despre viața locuitorilor de dinainte, cu o sută sau cel mult două de ani. (Mai pe spre trecut, greu ar fi să și nădăjduim). Și ce-om găsi și-om căpăta să aducem spre păstrare în Muzeul Târnavelor: Calea nu ne-a fost zadarnică.

Am găsit în Tătărlăua o biserică veche cu ziduri groase, trainice, care arată că aici au trebuit să fie oameni bogați și înainte. Două sfeșnice bătrâne, foarte măestru sculptate, cari se sprijină pe pajuri bizantine samănă leit cu celea din Catedrala Blajului. Parcă o mână le-ar fi lucrat. În turn este un clopot vechiu cu glas de argint, care poartă scrisoare slavonă. Cărțile de slujbă sunt din tiparnița Blajului, dela vlădica Aron și dela urmașii săi.

In curtea lui Niculae Macavei am aflat o casă bătrână desfacută. Era gârbovită de ani, săraca. Și-a trebuit să facă loc la alt hăizaș, căci locuitorii au părăsit-o demult. Strajnice grinzi au mai fost într'ansa. Cumplite blane de stejar pe cari abia pot să le urnească din loc trei-patru oameni. Meșter-grinda zace afumată de-o parte. Are pe trupul ei un șireag de slove bătrânești (cirile), cari tâlcuiesc anul 1777 și numele Ion și Toma Macavei, cari au fost proprietarii casei.

In aceeaș curte ne aduce Constantin Coman din vecini un blid de pământ, colorat albastru, având în mijloc un frumos chip de pasăre și ciorchin de strugure, iar dedesupt anul 1795. Ne bucurăm de acest blid peste măsură; va fi un prețios obiect al muzeului.

Intrăm și'n alte curți, apoi în mai multe case. Aflăm odăi curate, rânduială și curățenie. Paturile sunt acoperite cu frumoase covoare de lână. Unele chiar minunate, ca la Maria-Tarna. Pretutindeni însă privirile sunt, lucrate mai mult în „bercă”, ieftină și netrebnică materie de târg. Ea nu suferă spălatul și nu ține nici o jumătate de veac de om, ca arniciul sau lână. Ar face bine femeile noastre să nu lăcomiască la ieftinitatea harasului, care miroasă a ovreu și a sărăcie.

Nu mai găsim decât într'o singură casă (Rafla Sandu) cuierul cu mândrele și dragă-lăsele câni românești, cari au fost cea mai aleasă podoabă a caselor de demult. Astăzi cănceele au apucat prin unghiețele podului și în locul lor s'au cocoțat tot felul de hârtii colorate, ori fotografii făcute în șatră, la târguri. Și-i păcat. Peste tot: când căutăm să ne orânduim podoabe prin odăi, să-nu ne uităm la ce fac Sașii, ori alți străini, în deosebi să nu ne luăm după „domni”, că domnia la sate strigă vai! Nu vedem cum lăcomesc chiar domnii după covoare și după alesături țărănești, ca să-și împodobiască ei casele cu ele? La Basna au făcut în vara asta multe femei, chiar și din Tătărlăua, bani frumoși pe cătrînțe și pe covorașe. Prin urmare să nu lăcomim noi la domnia domnilor, când ei inșiși caută sătenia noastră. Să păstrăm în toate obiceiurile bătrânești, că bătrânii erau oameni cu scaun la cap și lucrurile lor au fost și frumoase peste măsură, și trainice!

Țesături vechi nici-n'am prea găsit în Tătărlăua (poate c'am stat și prea puțin). Femeile ne-au spus: am avut, dar le-am stricat, ori s'au prăpădit. Mare pagubă! Ar trebui să nu ne desfacem așa ușor de lucrurile bătrânești, căci printr'ânsele trăiesc între noi moșii și buniele, părinții noștri cei dragi.

N'am ieșit însă totuși cu mânilor goale din Tătărlăua. Insemnăm aici obiectele primite pe cari le vom așeza în „Muzeul Târnavelor”. Dela părintele Ioachim Langa avem un mojer

vechiu de lemn în care se mărunția sarea și 1 cană. Constantin Coman a dat 1 blid și 2 câni; Maria Tarnă 1 cană; Rafila Surdu 1 cană, Gheorghe Gărlonța 1 cană și 1 blid vechiu. Le mulțumim în numele Muzeului.

Cercetaș.

De-ale politicei.

Partidul Național în Bucovina.

Mai mulți fruntași ai Partidului Național vor merge cât de curând în Bucovina ca să închiege într-o tabără pe cei ce țin la acest partid. Fruntașii sunt așteptați cu căldură, spune gazeta »Voința« din Cernăuți.

Țărăniștii în Ardeal. La adunarea din Aiud pe care au ținut-o în zilele trecute conducătorii Țărăniștilor, a fost lume puțină. Au vorbit dd Lupu, Suciuc avocat în București, Madgiaru și Iunian.

Din lumea largă.

Bătăle ou Negrii. Spaniolii au mai de mult năcazuri cu Negrii din Maroc, țară ce vine în partea de Miază noapte a Africei. Negrii din Maroc au făcut răscoală în potruva spaniolilor și au reușit să potopească în săptămâna trecută armata spaniolă trimisă contra lor. Au perit 12 ofițeri spanioli și 221 de soldați. Spania a trimis alte trupe mai tari.

Comori din fundul mării.

Englezii au reușit să scoată din adâncul mării 4 milioane de lire sterline în aur, cari zăceau în vaporul »Laurentic« scufundat de germani în 1917. Astăzi măiestria de a se cobori în abizurile mării este foarte înaintată și face mari isprăvuri,

cum cetim că au reușit să facă englezii. »Scafandrii« se îmbracă în haine de cauciuc (gumă) și având în cap nește coifuri mari cu ochiu de sticlă, se plimbă pe fundul mării ca pe uscat. Aerul trebuincios plămânilor îl primesc prin nește țevi lungi din vaporul dela suprafață, precum tot de acest vapor sunt legați cu fubii. Ba au și telefon cu dânsii, încât pot vorbi după plac cu cei de-afară.

De-ale școlilor.

—Haine la fel pentru școlarii dela orașe.—

Mulți părinți de prin sate s'au năcăjit rău din cauza unei porunci ministeriale care spune că toți școlarii dela orașe, anumit elevii liceelor, trebuie să poarte haine la fel, adică *uniforme* cum se numesc. Părinții zic așa: avem noi destule greutăți cu copiii la școală, acum să mai cheltuim și cu uniforme! Cărțile s'au scumpit și taxele școlare, fără să mai pomenim de corțele și de hrană. Acum să mai vie și beșeaua cu hainele la fel! De unde să-le mai răzbim? Copiii noștri umblă pe-acasă cum pot și cum ne iartă puterile; cei mai mărunți chiar în port de sat cum umblăm și noi, părinții lor. Vorba e, că nu sunt golășei. De ce n'ar putea să umble și la oraș în hainele lor de-acasă?

Așa judecă părinții și au dreptate. Uniformele sunt pentru orașele mari, ca Bucureștii sau chiar ca Clujul dacă-i vorba. În văltoarele de-acolo trebuiesc supraveghiați mai cu grijă școlarii, dar în orașele mici, unde sunt tot sub ochii profesorilor, la ce cheltuieli cu uniforme. Copiii le poartă cu fală și le stă bine. Dar dacă nu îngăduie pungile părinților, mai ales în scumpetea cea mare de astăzi? De ce n'ar putea fătul lui Nenea Vasile să stea în bancă, la carte, în cămășuța înflorită a părinților săi și în cio-recașii de lână țesuți de mâna maicii sale? Ar avea și școala, oricare, față mai românească. Față frumoașă și împetritată ca întinsul livezilor. Așa era obiceiul în liceele românești din

Ardeal, mai demult. Și câți fruntași din zilele noastre n'au purtat cio-recași de lână albă, cât au fost școlari prin școlile din Blaj, Brașov, Beiuș sau Năsăud!

În privința școlilor noastre din Blaj îi putem liniști pe părinți, că aici, pot copiii să umble la școală în hainele cu cari vin de pe-acasă, numai curate și îngrijite să fie. Fiecare școlar primește număr la braț cu numele liceului și încă cel mult, o șăpăcuță, un *chipiu* la fel. Incolo tot copilul va purta ce are. Așa a fost anul trecut și bine a fost. Fetifele vor avea un șort la fel, care nu-i lucru mare și scutește hăinuțele de pravul școlii. Trăim cum putem, nu cum vrem.

Cât doarme omul.

Un om care trăiește 70 de ani astfel își petrece viața pe pământ:

Trei ani învață, socotind numai zilele, fără nopți. În acești trei ani de zile e cuprinsă vremea de învățatură, din cea mai fragedă copilărie, până ajunge omul să se poată chiver-nisi de capul său.

Un an face miliție, căci cealaltă vreme ce mai rămâne la cătănie o doarme. *Opt ani* își petrece; *Șase ani* îi cheltuiește mâncând; *Cinci ani* umblă, merge, fuge; *Trei ani* se spală, se îmbracă, se piaptănă, se încălță; *Trei ani* vorbește; *Șase ani* cetește, scrie, răsfoiește gazete (bine înțelegă dacă are știință de carte, dacă nu, acești ani se mai împart la petreceri, somn sau umblare); *Unsprezece ani* omul îi muncește, decumva-i place munca. Iar de durmit doarme *douăzeci și patru de ani*...

Câți ani se roagă omul și câți ani îi petrece în biserică, închinându-și sufletul său, nu ne spune învățatul englez care a făcut socoteala.

Bine-ar fi însă dacă fiecare creștin și-ar face singur socoteala despre lucrul acesta. Câte ceasuri pe săptămână, pe lună, pe an, folosește din viața sa închinându-și sufletul la Dumnezeu?

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Povestea necredinciosului.

A fost un om, într'un sat,
Un om putred de bogat;
Cât a trăit pe lume
El cu mâna lui n'a dat
— Nici mult, nici puțin;
Din casa lui, nimeni n'a gustat
— Nici pâne, nici vin.
Ba el nu da, la om însetat
Nici un biet pahar cu apă,
Măcar să fi știut că crapă.
Iar când a fost, la jumătatea vieței,
Ingerul i-a luat sufletul

Și i-a zis:

— Suflete, te duc la rai,
Nu să rămâi și să stai
Și'n vecie să petreci,
Ci doar în treacăt, să treci.
Să vezi pe cei cari
Au avut mână de dat
Și pe alții i-au ajutat.
Intr'o clipeală au zburat
Și ce-a văzut în rai,
Sufletul, cu cutremur, s'a cutremurat:
Erau oameni, cari își dăduseră
Numai câte-o lingură de vin
Și câte-o bucată de pâne
Și din ele beau și mâncau
Și, nici vinul, nici apa, nu se mai isprăviau.

Dar sufletul bogatului
N'avea cum să stea în rai
Că el nu-și dăduse, în lume
Nici mult, nici puțin
Și nu avea parte, la rai,
Nici de pâne, nici de vin...
Când a văzut sufletul așa,
A'nceput a blăstăma
Pe taică-său, pe maică-sa,
Pe frații, care l'au crescut
Și ziua 'n care s'a născut.
Că din vremea lui toată
N'are să bea, un pahar de apă.

Iar sfântul inger, i-a zis:
— O! suflete, nu blăstăma
Pe taică-tău, pe maică-ta
Pe frații care te-au crescut
Și ziua 'n care te-ai născut,
Că maică-ta când te-a făcut
Pe nașul tău l'a adus,
La biserică te-a dus,
În apă te-a botezat,
Cu mir prea sfințit te-a uns
În veșmânt alb te-a îmbrăcat
Nume creștinesc ți-a dat,
De rai te-a apropiat.

Iar, tu, dacă te-ai mărit
De naș, să știi, n'ai voit,
De dânsul te-ai lepădat,
Vesmânt alb ai desbrăcat.
De iad te-ai apropiat.
Dracii atât-au așteptat:

Că dracul, cum e drac,
Cu frâul, te'nfrânează,
Cu șaua, te'nșăiază,
Cu chinga te'nchinghează
Brațul tău cel drept îl leagă
Și nu te lăsa:
Nici să dăruiești
Nici să miluiești,
Nici creștin să zici că iești.

Tu când pe lume trăiai
Pe lângă cruci, când treceai,
Semnul crucii, nu-ți făceai;
În biserică dacă intrai,
Căciula nu ți-o scoteai,
La preot, nu ascultai.
Acolo, căutai să tocmești,
Să vinzi, să negustorești,
Pe creștini să-i ispitești,
Și dacă ceva vindeai
La cârciumă mergeai
Pe creștini de-i îmbătai
Și plocon, la draci îi dai.
Și făceai din cei creștini,
Din oameni, einștiți și buni:
Lupi și mâncători
Hoți și răpitori,
Toți, dracilor slujitori.

Cereți pretutindei Unirea Poporului.

Cinste dai, cinste găsești

Zice că odată Bădea-mălai s'a întâlnit cu Jupânul-grâu. Și era fudul grâul — ca toți Jupânii — că el are mai mare trecere înaintea oamenilor, că fac din el colaci și prescuri și plăcinte, de se fălesc oamenii cu ele la serbătorii mari, iar orășenii fac din el covrigi de se mângâie copiii cu ele. Și în fudulia lui zice mălaiului în bătae de joc:

— „Bună ziua, bade crepăciosule“.

Iar mălaiul, isteț cum e din firea lui, i-a răspuns îndată tot cu acel glas:

— „Mulțumesc dumatăle, jucăria copiilor!“

Ca din puscă a trecut grâul pe lângă mălaiul, de gândea că vântul îl mână, atât era de cătrănit pe mălai pentru răspunsul cel pișcător. Dar nici mălaiul nu era cu mult mai vesel, mergea și el tăpălăgos cu capul în pământ gândindu-se: Oare de ce mi-a zis el „crepăcios“! Nu cumva, pentru că mămăliga făcută din mine să facă toată țara, de e făcută cam vărtoasă?

Dar și grâul se gândea tot la vorbele ce i-a zis. Hm! să-mi zică el „jucăria copiilor“! Apoi chiar el, crepăciosul de el! Hm! hm!... adevărat ce să zic... că mamele — zău acelea — cam dau ele aluat de grâu copiilor să se joace cu el și să aibă pace; de bună seamă într'acolo a bătut mălaiul cu vorba lui.

După multă vreme iar se întâlniră. Dar acum grâul era mai cuminte: „m'oiu lua cu binele pe lângă mălai“, așa își zise, când îl zări și încă de departe îi strigă:

— „Bună dimineața hrana casei!“ Iar mălaiul își ridică pălăria de pe cap și-i răspunse cu grai vesel:

— „Mulțumesc dumatăle, cinstea mesei!“

Poate că de atunci a rămas zicătoarea: Cinste dai, cinste găsești!“

Din poveștile lui Ioan Pop-Retegănuț.

Sporul vitelor în țara noastră.

În 1915 România avea 4 milioane și jumătate *boi și vaci*, vitei, iar în 1922 numărul a crescut la 5 milioane jumătate. Din această sumă aproape un milion de capete sunt în Transilvania. *Cai* erau în 1919 un milion trei sute de mii; în 1922 s'au sporit la un milion opt sute de mii. *Oi* avea România în 1919 cam opt milioane, iar astăzi are 12 milioane. *Porci* în 1919 două milioane și ceva, în 1922 trei milioane, astăzi peste patru milioane. *Bivolii* în 1919 cam 150 de mii, în 1922 180 de mii. *Capre* 254 de mii, în 1922 peste 550 de mii. Precum vedem vitele sporesc foarte frumos, semn că economii își văd cu temei de meseria lor.

Trup fără cap

pe coperișul unui vagon.

Multe din nenorocirile cari se întâmplă în zilele noastre pe la căile ferate, vin chiar din negrija călătorilor. Mulți oameni, deosebi din tineret, par'că nu-și mai fac cap în piele. Vezi foarte adeseori copiii cari, urcându-se în trenuri, n'au făcut nici un astămpăr, ci umblă de colo până acolo prin vagoane, stau pe scări, se huiță, și întind mâinile după frunzele de arbori de pe marginea liniei, sar din vagoane înainte de oprire și fac alte bravuri prostești. Încă nu-ți adeseori de ce vezi, dar dacă se întâmplă nenorociri, cine-i de vină? Trenul... Toată lumea injură trenul, dar să se gândească și la prea deasa uș-

rătate a unor călători. S'a văzut că chiar la nenorocirile ce se întâmplă din vina osiilor sele, ori din vina unor slujbași uitați de sine, celea mai multe jertfe omenești sunt dintre cei ce stau pe scări, ori pe vagoane. Foarte des se nenorocesc însă tineri neastâmpărați, cari cu din negrija lor își pun capetele.

Iată, de curând, o tristă jertfă a ușurătății. Trenul personal care a sosit zilele trecute de către Teiuș la Cluj, purta pe vârful unui vagon trupul fără cap al unui om tânăr, pe care l-au ucis grinzile de fier ale cutărui pod de cale ferată. Se crede că podul dela Aiud. Tânărul era pe vârful trenului și nebăgând seamă, podul i-a retezat capul în adevăratul înțeles al cuvântului. Și încă atât de repede, încât nimenea din tren n'a știut ce se întâmplă sus, pe coperiș. Numai la Cluj, când au dat de trupul mort și de creerii hălciți pe vârful vagonului, s'a știut trista întâmplare.

Știrile săptămânei.

— Pentru luminarea poporului. — Dl. *Samuil Ciomaș* profesor în Orăștie și-a răscumpărat abonamentul la gazeta noastră pe 1923 cu 100 lei, iar d. *Laurean Hătegan* învățător în Merești județul Odoabei a dăruit pentru fondul de susținere al gazetei 20 lei. Călduroase mulțumiri!

— **Ziua nașterii M. S. Regelui** în 24 August s'a sărbătorit în Blaj cu pompă mare. Joi seara s'au luminat ferestrele tuturor caselor din străzile principale, iar fanfara pompierilor a cântat cântece naționale. Vineri dimineața întreg orașul era împodobit cu steaguri tricolore. Slujba din catedrală a săvârșit-o însuși Înalt Preasfinția Sa Mitropolitul Vasile. În cursul liturghiei s'a cântat „Trăiască Regele“, iar la ectenii s'au dat salve cu treasuri în piață. La prânz a fost masă mare la curtea mitropolitană, de unde s'a trimis telegramă de felicitare N. Sale Regelui.

— **„Infrățirea“ dela Cluj**, după ce înainte cu câteva săptămâni găsia, că „Unirea Poporului“ este una dintre celea mai bune gazete pentru popor, din coloanele căreia „tot cei animați de bune intenții față de țărani și muncitori, pot învăța cum se poate face o bună și folositoare gazetă pentru popor“, — astăzi ne face morală... politică! Și dai cu ponoase asupra noastră... Nu ne ating! Noi una știm: *convingerile* ni-le-am spus totdeauna cu liniște și cu seninătate, tocmai fiindcă ne dăm seamă, că suntem foaie populară. Cuvintele de hulă, „aprecierile pătimase“ și „îndemnurile la vrăjmasie“ n'au fost pita noastră. Ceice spun altfel, ne caută nod în papură, cine știe pentru ce supărare...

— **Preoția iarăși începe să fie căutată.** În doi trei ani după război tinerii nu s'au prea îmbulzit în școlile cari pregătesc preoți. Seminariile din an în an aveau clerici mai puțini. Se părea că nu mai râvnește nime spre patrafir și spre casa lui Dumnezeu. Absolvenții liceelor se sileau numai spre carierele lumești. Iată însă că Dumnezeu a întors inima tineretului. Acesta s'a convins că nici pita orașelor mari nu e ceva lucru tare de dorit. Chiar nici slujbașii cei mai înalți nu pot trăi „domneste“ din plățile lor, în scumpetea cea mare de astăzi. De aceea tot e mai bine să fi un preot la sate, unde poți să duci o viață mai liniștită și mai ferită de griji, decât în vâzdoala orașelor. Slujbele mari se pot așa de ușor pierde astăzi. Pe când din preoție, dacă îți vezi cum trebuie de sătuțul și de credincioșii tăi, nu-te izgonește nimenea. Și apoi, dacă ai suflet și dragoste de deaproapele, unde poți să faci mai mult bine, decât în păstoria sufletelor?

Îmbucurătoarea schimbare în bine a inimii tineretului s'a văzut în această vară la primiriile în seminarul din Blaj. Conzistorul a putut să aleagă dintre concurenți, ca în vremile de dinainte de război. Au și fost primiți în teologie 37 de inși, dintre cari 2 vor merge la Paris, iar 5 la Roma; ceilalți vor face preoția în Seminarul din Blaj.

— **Căsătorie binecuvântată.** Nevasta unui farmer din America a născut de curând al 20-lea copil. Fericita mamă e de 45 ani și se bucură de sănătate înfloritoare. Toți copiii îi trăiesc. Șod lucru e că tatăl copiilor nu ține minte numele copiilor săi, ci întrebă pe nevastă-sa cum îl cheamă pe cutare sau cutare. Blagoslovită familie!

— **Rugămintea unui sat năpăstuit de foc.** Pe la jumătatea lui August în comuna *Nireș*, plasa Hida, din județul Cojocna, a fost un foc îngrozitor. Numeroase familii au rămas pe drumuri, arzându-le case, șuri, poieți, cămări și toată agonisala verii. Nu au unde să-și plece capetele, nu au o bucată de pâine și iarna se apropie cu pași mari. Flăcările lacome au mistuit și biserica satului, încât bieții nenorociți nu au nici măcar unde să se roage lui Dumnezeu, ca să le ușureze durerea și desna-dejdea. În numele celor năpăstuiți, preotul satului roagă pe toți oamenii de bine, cari vor oței acestea șire, să întindă o mână de ajutor familiilor nenorocite din Nireș, atât de greu lovite de soartă. Se primesc cu recunoștință orice fel de ajutoare, cari sunt a se frimite la adresa *Curatoratul bisericesc din Nireș*, plasa Hida, județul Cojocna.

— **Încă doi pribegi.** Au sosit de curând în țară foștii prizonieri în Rusia *Iulius Iura* din Tăuți de lângă Alba Iulia și *Aurel Pop* din Visuia, județul Cojocna, cari vin din Caucaz, unde fuseseră opriți de Ruși. Dâșii spun că mai sunt Români în Caucaz, dar nu pot pleca fiindcă nu ajung la pașapoarte.

— **Om înghit de batoză.** În hotarul comunei *Inuc*, județul Cojocna, lucra mai dăunăzi o mașină de îmblătit cu foc. Într'una din zile la amiazi, oprindu-se mașina, lucrătorii s'au dus în sat să prânzească. La stoguri n'a rămas decât un păzitor, tânărul de 17 ani Kovács Pișta Iános. Nesocotitul flacău s'a ureat pe masa mașinei și s'a culcat între snopii ce erau acolo. Pe când s'a întors mașinistul ca să pornească batoza, păzitorul dormia dus, fără să știe nime că el este sus între snopii. Mașina a început să uruiască. În scurt însă mașinistul a băgat de seamă că la gura unde ies grăunțele în loc de grâu, curge sânge... Umblând să caute pricina sângelui, a observat cu groază că trupul lui Kovács Pișta apucase în gâtul batozei, care l-a zdrobit îngrozitor. Adurmit cum era, a fost tras de colții mașinei deodată cu snopii. A strigat el poate, când l-au sfâșiat dinții batozei, dar era prea târziu... Adunat tot bucățele, a fost îngropat cu multă jelanie.

— **Pașapoartele pentru America** din 1 Octomvrie încolo se liberează de către perfecții județelor în înțelegere cu inspectoratele de siguranță. Va să zică: treaba cu pașapoartele se isprăvește numai în orașele de scaun a județelor și nimenea nu mai are de mers pe la București, la ministerul de interne.

— **Goană după un om turbat.** Scriu gazetele că la Șard lângă Alba Iulia se lățise mai dăunăzi vestea, că în hotarul comunei ar fi un om turbat din mușcătură de câne. Mai mulți oameni au luat șape și furci de fier, ca să-l caute. Tocmai când erau gonacii în căutarea nenorocitului, sosia în comună un servitor din Sănmiclăuș, trimis de stăpânii săi la o curte domnească. Străin fiind, au crezut șarddenii că el e omul „turbat“ și l-au luat la

goană. Bietul servitor, neștiind ce s'a întâmplat în sat crezând că pe el îl așteaptă primirea cea cu furci de fier a luat-o la fugă... Gonacii după el și mai tare. Gata gata să-l ajungă. Atunci a sosit acolo un alt servitor care-l cunoștea pe străin și l-a mântuit de următorii săi. Cine știe ce i-se întâmpla altfel. De groaza îndurată a și părăsit Șardul numai decât. Vestea „cu omul turbat” se lă-tise din împrejurarea că cineva văzuse chinuit de boala cea rea (nevoie, epilepsie) un om, la margine de drum. În părțile Șardului au umbliat de altfel în vara asta mulți câni turbați, așa că ușor se putea crede a fi fost mușcat cineva de ei și apucat de turbare. Ferească Dumnezeu!

— **Un tată și doi copii arși de vii.** Gheorghe Rad din Siliștea, județul Maramurăș, fiind dus la coasă departe de comună 20 km. a luat cu sine și pe 3 copii ai săi. Venind seara la colibă să-și facă de mâncare, a făcut focul în coliba acoperită cu fân, și după ce au mâncat, s'au culcat fără să stingă focul. Pe la miezul nopții, coliba a luat foc și tatăl cu 2 copii au fost arși, scăpând din flăcări numai un băețan al lui Radu, care a dat de veste în sat ce s'a întâmplat în coliba din dealul Comarnicilor.

— **Nenorocire din trântă copilă-rească.** Doi copilării din comuna Cara, județul Cojocna, pascând vitele pe câmp, s'au luat la trântă prietenească. Luptătorii erau: unu de 13, celalalt de 15 ani. Nicolae Vasilca de 13 ani, fiind mai ager, așa de tare l-a izbit de pământ pe Todor Negru de 15 ani, încât i-a rupt acestuia o mână. Nenorocitul copil a fost dus la spitalul din Cluj.

— **Micăseni la Hususău.** În raportul pe care l-am publicat în nr. 32 al gazetei noastre despre serbările populare din Hususău, din greșală, am scăpat din penă comuna *Micăsasa*, care s'a prezentat foarte frumos la slujba de parastas a eroilor, având în frunte pe preot și pe învățător, cu aproape 400 de oameni, dela copiii de școală până la moșnegii de 60 de ani. Indreptăm cu cea mai mare plăcere greșala și îi rugăm pe bravii Micăseni să fie iertători.

— **Prețul bucatelor.** În Galați vânzătorii de bucate cer pentru vagonul de grâu 40 de mii lei, pentru vagonul de porumb (cucuruz) 30 de mii, ovăș 20 de mii, iar orzul 28 de mii, însă cumpărătorii nu se dau la târg, în nădejdea că prețurile trebuie să mai scadă.

— **Primejdii pentru clopotari.** Când se deslănțesc furtuni peste sate, clopotarii nu-i bine să fie în turnuri, trăgând clopotele, căci ușor pot fi loviți de trăznet. Clopotele pentru alungarea furtunei pot fi trase, dar numai până norii sunt încă departe, iar dacă Dumnezeu nu abate norii și furtuna-i peste sat, să încete trasul. Altfel se pot întâmpla nenorociri. În comuna *Feiurd* județul Albainferioară clopotarul, pentrucă apucându-l acolo furtuna, a fost izbit de puterea unui trăznet. Norocul lui a fost că turnul avea *parafulger*, căci altminterea nu se mai trezea niciodată.

— **Musca somnului.** În Sighetul Maramurășului — precum scrie o gazetă din Cluj — s'ar fi ivit de curând o muscă de culoare galbina, de înțepătura căreia oamenii capătă boala somnului. În locul înțepăturii, care este foarte dureroasă, se face o umplătură roșie cu vârful galben și cel mușcat doarme trei-patru zile în șir. În Sighet au fost înțepați până acum vre-o treizeci de oameni, dintre cari patru ar fi și murit.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Poșta gazetei.

Anorei Chivari, Aurora III, America. — D-lui Iosif Cuc li merge gazeta noastră sub nr. 1078. Salutări frățești!

Oficiul parohial gr-cat., Năsăud. Adevărat, administrația noastră a primit dela DV. în 24 Ianuar 1923 suma de 40 lei, cu cari s'a achitat abonamentul pe 1922. Suma de 54 lei, urgitată de curând, privește anul 1923. Apropiindu-se sfârșitul anului, rugăm achitarea.

În Blaj, Str. Simion Bărnuțiu, se află

O casă

de vândut din mână liberă. *Condițiuni favorabile.* Informațiuni și
Gheorghe Mărcuțiu, Blaj.

În atențiunea cultivătorilor de grâu!

Știți, ce muncă grea și cheltuială trebuie să depuneți, până când vedeți adunate de pe câmp grâul și alte bucate. Deci dacă vreți, ca munca Dvoastră să fie răsplătită, să nu vă lăsați speculați de agenți speculatori, care vin la casele Dvoastră, ca să vă cumpere bucate cu prețuri mult mai mici, decât e prețul pieței. Cereți informații dela magazinul meu de cereale din Blaj, unde veți căpăta prețurile celea mai mari și informațiuni gratuite.

IOAN COSTEA
cerealist, Blaj.

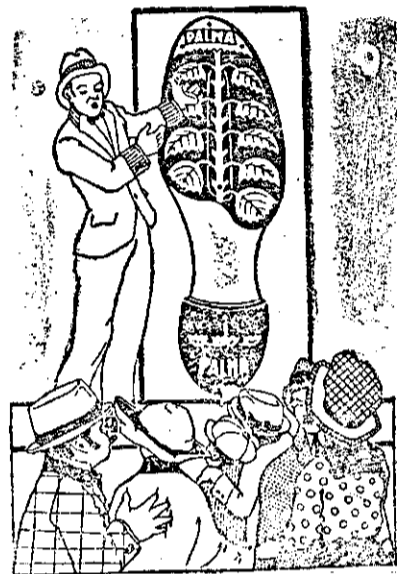
(54) 3-4.

Librăria Seminarului teologic greco-cat. în Blaj.

Cărți bisericești.

	Lei
Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., crudo 50— leg. în pânză . . .	140—
Euhologiu, crudo 30 lei., leg. în pânză . . .	70—
Liturghier, broș. 30 lei., leg. în pânză . . .	75—
Orologier, crudo 30 lei., leg. în pânză . . .	70—
Octoih mic, 8 ^o crudo 15 lei., leg. simplu . . .	35—
Pentecostarmic, 8 ^o crudo 15 lei. leg. simplu . . .	35—
Octoih și Pentecostar, legat într'una . . .	60—

Prohodul Domnului, Nostru Isus Hristos Psaltire, broș., 12 lei., leg. simplă . . .	3—
Trilod, crudo 60 lei., leg. în pânză cu călcăiu de piele . . .	50—
Rânduiala sf. Ungeri, carea se cântă de un preot . . .	160—
Evagelia, cr. 100 lei., leg. în pânză cu călcăiu de piele . . .	1—
Evangelia, dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi . . .	220—
Strajnic, ciril, crudo 10 lei., legat . . .	10—
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele dumnezeestilor sărbători, ala Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților peste an după rânduiala biariciei răsăritului de legea grecească, Tomul I. cr. 120 leg. în pânză cu călcăiu de piele . . .	50—
Tomul II. III. cr. 160 leg. în pânză cu călcăiu de piele . . .	240—
Tomul II. III. cr. 160 leg. în pânză cu călcăiu de piele . . .	300—

Sunteți în drept

când cumpărați, să cereți marfa numai de calitate bună.
Insistați ca pantofarul să pună numai tocure și talpă veritabilă de cauciu

„Palma“

Recl. Radio. (51) 2-3

„PATRIA“

bancă pentru credit, comerț și industrie, societate anonimă — Blaj.

Îndeplinește toate lucrările de bancă, de împrumuturi, pe cambii, hipotecare și cont-curent, primește depuneri spre fructificare, mijlocește plățirea cecurilor americane.

Are un magazin de lemne „PLUGARUL”, unde se vinde tot felul de lemn pentru clădiri și măsari, lemn de foc, pari de vic. Fabrica sa „VULCANUL” produce cărămida și țigla cea mai bună.

Prăvălia sa „CONSUM” vinde toate negoțele pentru trebunțele casei și pentru economic. Are ferărie bogată și tot felul de unelte. Are filială în Teiuș.

Se ocupă cu toți ramii de comerț.

Adresa telegrafică
„PATRIA“
Telefon, în Blaj Nr. 9, în Teiuș 11.

Adresa băncii:
„PATRIA”, BLAJ.

(10) 23 - 52.